

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

22 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

a examinat, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Uncu Natalia în numele inculpatei, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Bălți din 29 noiembrie 2018 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 decembrie 2019, în cauza penală privind-o pe

*Kotilevici Iana Xxxxx, născută la xxxxx, originară
și domiciliată în mun. Xxxxx, str. Xxxxx, ap. xx.*

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 16.06.2017 – 29.11.2018;

2. instanța de apel: 11.03.2019 – 18.12.2019;

3. instanța de recurs: 14.05.2020 – 22.07.2020.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 29.11.2018, Kotilevici Iana a fost recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3) lit. b), e) și f) Cod penal, și în baza acestei Legi, prin aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i s-a stabilit pedeapsa sub formă de 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate legată de circulația legală a substanțelor narcotice și naloagelor lor pe un termen de 3 ani.

A fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 322 lin. (1) Cod penal, și în baza acestei Legi, prin aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de 4 luni închisoare.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, s-a stabilit pedeapsa sub formă de 3 ani și 4 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa numite funcții sau a exercita o anumită activitate care implică gestionarea abstanțelor narcotice pe un termen de 3 ani.

În temeiul prevederilor alin. (4) al art. 84 Cod penal, cet. Kotilevici Iana, prin cumularea parțială al pedepselor aplicate, prin sentința Judecătoriei Bălți din 15.06.2018,

prin art. 67 alin. (3) Cod penal, a fost stabilită pedeapsa de 3 ani și 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau a exercita o -numită activitate care implică gestionarea substanțelor narcotice pe un termen de ani.

În conformitate cu alin. (2) art. 90¹ Cod penal, s-a aplicat inculpatei Kotilevici Iana pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 8 luni.

În baza art. 90¹ Cod penal, în privința lui Kotilevici Iana, s-a instituit perioadă de probațiune după executarea pedepsei cu închisoare, fixând pentru Kotilevici Iana un termen de probă de 1 an și 8 luni.

În temeiul art. 72 Cod penal s-a dispus că pedeapsa stabilită lui Kotilevici Iana urmează a fi executată în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

2. Pentru a se pronunța sentința, instanța de fond a constatat în fapt că, Kotilevici Iana acționând în mod intenționat, urmărind scopul înfăptuirii circulației ilegale a drogurilor în scop de înstrăinare, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând survenirea consecințelor social periculoase, pe parcursul anului 2016 până în prezent, împreună cu Cuznețov Maxim, și alte persoane neidentificate la moment de organul de urmărire penală, precum și cu unii deținuți ai Penitenciarului nr. 11 Bălți, având scopul circuitului ilegal de substanțe narcotice, organizau transmiterea sistematică în Penitenciarul nr. 11 din mun. Bălți, tăinui de la control, obiecte interzise precum și droguri, prin intermediul coletelor adresate pe numele deținutului Matușevschi Eugen și pe numele altor deținuți din penitenciarul nr. 11 Bălți, unde ei coordonau timpul și modul de înstrăinare a drogurilor în locurile de detenție.

Prin acțiunile sale intenționate, Kotilevici Iana a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 322 Cod penal, și anume *transmiterea tăinuită de la control prin orice mijloace persoanelor deținute în penitenciare a drogurilor, a căror transmitere este interzisă, dacă această acțiune a fost săvârșită în mod sistematic sau în proporții mari.*

Tot ea, în perioada anului 2016 până în prezent, împreună cu Cuznețov Maxim Vitali, și alte persoane neidentificate la moment de organul de urmărire penală, precum și cu unii deținuți ai Penitenciarului nr. 11 Bălți, printre care a fost îdenitificat deținutul Matușevschi Evghenii, au organizat transmiterea sistematică în Penitenciarul nr. 11 din mun. Bălți, tăinuit de la control obiecte interzise precum și droguri.

În cadrul măsurilor speciale de investigație și acțiunilor de urmărire penală s-a stabilit că deținutul Matușevschi Evghenii ține legătură telefonică cu Kotilevici Iana și Cuznețov Maxim, prin ei coordonează timpul și modul de înstrăinare a drogurilor în Penitenciarul nr. 11 Bălți.

Astfel, Cuznețov Maxim, având scopul efectuării circuitului ilegal a drogurilor, într-un timp și loc nestabil, a dobândit o cantitate nestabilă de droguri, pe care la data de 16.03.2017 a transportat-o la domiciliul cet. Kotilevici Iana, pe adresa mun. Xxxxx, str. Xxxxx, ap. xx, și i-a înstrăinat-o ultimei, ca ulterior, ea să asigure transportarea și înstrăinarea drogurilor în Penitenciarul nr. 11 din Bălți, destinatar fiind deținutul

Matușevschi" Evghenii.

La rândul ei Kotilevici Iana urmărind același scop, aflându-se la domiciliul său pe adresa mun. Xxxxx, strada Xxxxx, ap. xx, a camuflat drogurile aduse la Cuznețov Maxim, în interiorul unei scurte și a unui pulover pentru bărbați, le-a ascuns printre alte bunuri și la data 17.03.2017, prezentându-se la Penitenciarul nr. 11 din mun. Bălți, unde a depus o cerere de transmitere a coletului cu produse alimentare și bunuri pentru deținutul Vursei Nicolae, printre care erau camuflate și drogurile. Organizarea transmiterii lor în Penitenciarul nr. 11 Bălți, fiind condusă de deținutul Matușevschi Evghenii, Astfel, după ce Kotilevici Iana a transmis coletul deținutului Vursei Nicoale, el a fost verificat de angajații de la camera de distribuire și primire a coletelor din incinta Penitenciarului nr. 11 Bălți, și care au depistat în scurtă o cantitate de droguri sub formă de marihuana, fapt confirmat prin raportul de expertiză nr. xxxxx din 20.03.2017 în cantitate de 2,174 gr., deci în proporții mari.

3. Împotriva sentinței a declarat apel inculpata Kotilevici Iana, care în motivarea apelului a solicitat să-i fie schimbat tipul penitenciarului din închis în condiționat sau aplicarea unei pedepse mai blânde.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 decembrie 2019, a fost admis apelul declarat de către inculpata Kotilevici Iana, sentința casată parțial, inclusiv și din alte motive decât cele invocate, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Inculpatei Kotilevici Iana, recunoscută vinovată în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 217¹ alin. (3) lit. b), e), f) și art. 322 alin. (1) Cod penal, în temeiul art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsă după cum urmează:

-în baza art. 217¹ alin. (3) lit. b), e), f) Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu privarea de dreptul de a exercita activitate legată de circulația substanțelor narcotice și analoagelor lor pe un termen de 3 ani;

-în baza art. 322 alin. (1) Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 4 luni.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani 1 lună, cu privarea de dreptul de a exercita activitate legată de circulația substanțelor narcotice și analoagelor lor pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

În baza art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate prin sentința Judecătorei Bălți din 15.06.2018, potrivit art. 87 alin. (1) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și 2 luni, cu privarea de dreptul de a exercita activitate legată de circulația substanțelor narcotice și analoagelor lor pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

În baza art. 90¹ alin. (1) Cod penal, a fost dispusă suspendarea parțială a executării pedepsei închisorii, Kotilevici Iana urmând să execute pedeapsa închisorii pe un termen de 1 an și 7 luni, în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, iar pentru perioada de 1 an și 7 luni, i-a fost stabilită perioada de probațiune de 1 an.

Admisă parțial cererea inculpatei Kotilevici Iana cu privire la reducerea pedepsei în legătură cu încălcarea drepturilor acesteia privind condițiile de detenție, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.

S-a redus din pedeapsa numită de 3 ani și 2 luni închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, arestarea preventivă pe termen de 13 zile, conform prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, calculându-se două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv și redusă pedeapsa închisorii cu 26 zile, cu executarea pedepsei închisorii pentru termenul rămas.

În rest dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. În motivarea soluției sale instanța de apel a menționat că, judecând cauza penală respectivă, instanța de fond, contrar prevederilor art. 394 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, deși a judecat cauza penală în baza probelor administrate în cadrul urmăririi penale în urma recunoașterii vinovăției de către inculpata Kotilevici Iana și a constatat vinovăția lui Kotilevici Iana în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 322 alin. (1) și art. 217¹ alin. (3) lit. b), e), f) Cod penal, totodată în partea descriptivă a sentinței a descris în mod eronat faptele criminale considerate ca fiind dovedite în acțiunile inculpatei, indicând doar parțial faptele constatate.

Instanța de apel a ținut să remarce că, lui Kotilevici Iana i-a fost adusă învinuire prin ordonanța procurorului de modificare a acușării în ședința de judecată din 23.11.2018 în baza art. 322 alin. (1) Cod penal, și anume în *transmiterea tăinuită de la control prin orice mijloace persoanelor deținute în penitenciare a drogurilor, a căror transmitere este interzisă, dacă această acțiune a fost săvârșită în mod sistematic sau în proporții mari.*

Instanța de fond a reținut fapta ca fiind dovedită în acțiunile inculpatei în baza art. 322 alin. (1) Cod penal, sub formă de *transmiterea tăinuită de control prin orice mijloace persoanelor deținute în instituțiile penitenciare a obiectelor sau a substanțelor a căror transmitere ori păstrare este interzisă conform legislației privind executarea hotărârilor cu caracter penal, în latura dată acușarea neintervenind cu apel împotriva sentinței instanței de fond.*

Totodată, lui Kotilevici Iana i-a fost adusă învinuire prin ordonanța procurorului de modificare a acușării în ședința de judecată din 23.11.2018 și în baza art. 217¹ alin. (3) lit. b), e), f) Cod penal, și anume în *circulația ilegală a drogurilor sau analogii acestora manifestată în procurarea, păstrarea, transportarea, distribuirea substanțelor narcotice, pe teritoriul penitenciarului în scop de înstrăinare săvârșit de două sau mai multe persoane și în proporții mari.*

Astfel, instanța de fond eronat și cu depășirea învinurii a reținut fapta ca fiind

dovedită în acțiunile inculpatei în baza art. 217¹ alin. (3) lit. b), e), f) Cod penal, sub formă de *semănare ori cultivarea de plante ce conțin droguri, prelucrarea ori utilizarea unor astfel de plante fără autorizație sau semănatul ori cultivarea de plante pentru fabricarea produselor etnobotanice, săvârșite în scop de înstrăinare, producerea, prepararea, experimentarea, extragerea, prelucrarea, transformarea, expedierea, sau alte operațiuni ilegale cu droguri sau cu analogi ai acestora, săvârșite în scop de înstrăinare, pe teritoriul instituțiilor de învățământ, instituțiilor de reabilitare socială, unităților militare, în locurile de agrement, în locurile de desfășurare a acțiunilor de educație, instruire a minorilor sau tineretului, a altor acțiuni culturale sau sportive ori în imediata apropiere a acestora în proporții mari, care nici nu i-a fost incriminată lui Kotilevici Iana.*

Instanța de apel a menționat faptul, că acuzarea în ședința instanței de fond, cât și de apel, a susținut învinuirea adusă lui Kotilevici Iana în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 322 alin. (1) și art. 217¹ al. (3) lit. b), e), f) Cod penal, sub formă de *circulația ilegală a drogurilor sau analogii acestora manifestată în procurarea, păstrarea, transportarea, distribuirea substanțelor narcotice, pe teritoriul penitenciarului în scop de înstrăinare săvârșit de două sau mai multe persoane și în proporții mari, potrivit ordonanței procurorului de modificare a acuzării în ședința de judecată din 23.11.2018, anexat la cauza penală nr. 2017040260.*

Instanța de apel a ținut să indice și faptul, că prin Legea nr. 157 din 26.07.2018, în vigoare din 14.10.2018, art. 322 alin. (1) Cod penal a suferit schimbări, fiind în următoarea redacție: transmiterea tăinuită de control prin orice mijloace persoanelor deținute în instituțiile penitenciare a obiectelor sau a substanțelor a căror transmitere ori păstrare este interzisă conform legislației privind executarea hotărârilor cu caracter penal, se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 600 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 80 la 180 de ore, sau cu închisoare de pînă la 6 luni, anume această sancțiune a și fost luată în considerație de instanța de fond la stabilirea pedepsei inculpatei.

În aspectul dat, deoarece sancțiunea art. 322 alin. (1) Cod penal, în redacție nouă este mai blândă pentru inculpată, ținând cont și de faptul că acuzarea nu a atacat cu apel sentința instanței de fond în latura constatării vinovăției inculpatei în modul cum a constatat instanța de fond, fără circumstanțele incriminate de comitere a faptei în mod sistematic sau în proporții mari, instanța de apel a considerat necesară constatarea vinovăției inculpatei și calificarea acțiunilor în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 322 alin. (1) Cod penal, potrivit Codului Penal în redacția legii mai blânde.

Cele constatate a permis instanței de apel să rețină în sarcina lui Kotilevici Iana faptul că aceasta, în perioada anului 2016, împreună cu o persoană în privința căreia cauza penală a fost disjungată, și alte persoane neidentificate la moment de organul de urmărire penală, precum și cu unii deținuți ai Penitenciarului nr. 11 Bălți, având scopul circuitului ilegal de substanțe narcotice, organizau transmiterea sistematică în

Penitenciarul nr. 11 din mun. Bălți, tănuț de la control, obiecte interzise precum și droguri, prin intermediul coletelor adresate pe numele deținutului Matușevschi Eugen și pe numele altor deținuți din penitenciarul nr. 11 Bălți, unde ei coordonau timpul și modul de înstrăinare a drogurilor în locurile de detenție.

Tot ea, în perioada anului 2016, împreună cu o persoană în privința căreia cauza penală a fost disjunctă și alte persoane neidentificate la moment de organul de urmărire penală, precum și cu unii deținuți ai Penitenciarului nr. 11 Bălți, printre care a fost identificat deținutul Matușevschi Evghenii, au organizat transmiterea sistematică în Penitenciarul nr. 11 din mun. Bălți, tănuț de la control obiecte interzise precum și droguri.

În cadrul măsurilor speciale de investigație și acțiunilor de urmărire penală s-a stabilit că deținutul Matușevschi Evghenii ține legătură telefonică cu Kotilevici Iana și persoana în privința căreia cauza penală a fost disjunctă, prin ei coordonează timpul și modul de înstrăinare a drogurilor în Penitenciarul nr. 11 Bălți.

Astfel, persoana în privința căreia cauza penală a fost disjunctă, având scopul efectuării circuitului ilegal a drogurilor, într-un timp și loc nestabil, a dobândit o cantitate nestabilă de droguri, pe care la data de 16.03.2017 a transportat-o la domiciliul cet. Kotilevici Iana, pe adresa mun. Xxxxx, strada Xxxxx, ap. xx, și i-a înstrăinat-o ultimei, ca ulterior, ea să asigure transportarea și înstrăinarea drogurilor în Penitenciarul nr. 11 din Bălți, destinatar fiind deținutul Matușevschi Evghenii.

La rândul ei, Kotilevici Iana urmărind același scop, aflându-se la domiciliul său pe adresa mun. Xxxxx, str. Xxxxx, ap. xx, a camuflat drogurile aduse de persoana în privința căreia cauza penală a fost disjunctă, în interiorul unei scurte și a unui pulover pentru bărbați, le-a ascuns printre alte bunuri și la data 17.03.2017, prezentându-se la Penitenciarul nr. 11 din m. Bălți, unde a depus o cerere de transmitere a coletului cu produse alimentare și bunuri pentru deținutul Vursei Nicolae, printre care erau camuflate și drogurile. Organizarea transmiterii lor în Penitenciarul nr. 11 Bălți, fiind condusă de deținutul Matușevschi Evghenii. Astfel, după ce Kotilevici Iana a transmis coletul deținutului Vursei Nicoale, el a fost verificat de angajații de la camera de distribuție și primire a coletelor din incinta Penitenciarului nr. 11 Bălți, și care au depistat în scurtă o cantitate de droguri sub formă de marihuana, fapt confirmat prin raportul de expertiză nr. xxxxx din 20.03.2017 în cantitate de 2,174 gr., deci în proporții mari.

La fel, Kotilevici Iana, în perioada anului 2016 până la data 17.03.2017, împreună cu o persoană în privința căreia cauza penală a fost disjunctă și alte persoane neidentificate la moment de organul de urmărire penală, precum și cu unii deținuți ai Penitenciarului nr. 11 Bălți, având scopul circuitului ilegal de substanțe narcotice, organizau transmiterea sistematică în Penitenciarul nr. 11 din mun. Bălți, tănuț de la control, obiecte interzise precum și droguri, prin intermediul coletelor adresate pe numele deținutului Matușevschi Eugen și pe numele altor deținuți din penitenciarul nr.

11 Bălți, unde ei coordonau timpul și modul de înstrăinare a drogurilor în locurile de detenție.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Kotilevici Iana, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 322 alin. (l) Cod penal, adică *transmiterea tăinuită de la control prin orice mijloace persoanelor deținute în penitenciare a drogurilor, a căror transmitere este interzisă*.

La fel, instanța de apel a considerat necesar a reține în sarcina lui Kotilevici Iana faptul că aceasta, în perioada anului 2016 până la data de 17.03.2017, împreună cu împreună cu o persoană în privința căreia cauza penală a fost disjungată, și alte persoane neidentificate la moment de organul de urmărire penală, precum și cu unii deținuți ai Penitenciarului nr. 11 Bălți, printre care a fost identificat deținutul Matușevschii Evghenii, au organizat transmiterea sistematică în Penitenciarul nr. 11 din mun. Bălți, tăinuit de la control obiecte interzise precum și droguri.

În cadrul măsurilor speciale de investigație și acțiunilor de urmărire penală s-a stabilit că deținutul Matușevschi Evghenii ține legătură telefonică cu Kotilevici Iana și persoana în privința căreia cauza penală a fost disjungată, prin ei coordonează timpul și modul de înstrăinare a drogurilor în Penitenciarul nr. 11 Bălți.

Astfel, persoana în privința căreia cauza penală a fost disjungată, având scopul efectuării circuitului ilegal a drogurilor, într-un timp și loc nestabil, a dobândit o cantitate nestabilă de droguri, pe care la data de 16.03.2017 a transportat-o la domiciliul cet. Kotilevici Iana, pe adresa mun. Xxxxx, str. Xxxxx, ap. xx, și i-a înstrăinat-o ultimei, ca ulterior, ea să asigure transportarea și înstrăinarea drogurilor în Penitenciarul nr. 11 din mun. Bălți, destinatar fiind deținutul Matușevschii Evghenii.

La rândul ei, Kotilevici Iana urmărind același scop, aflându-se la domiciliul său pe adresa mun. Xxxxx, str. Xxxxx, ap. xx, a camuflat drogurile aduse în interiorul unei scurte și a unui pulover pentru bărbați, le-a ascuns printre alte bunuri și la data 17.03.2017, prezentându-se la Penitenciarul 11 din mun. Bălți, unde a depus o cerere de transmitere a coletului cu produse alimentare și bunuri pentru deținutul Vursei Nicolae, printre care erau camuflate și drogurile. Organizarea transmiterii lor în Penitenciarul nr. 11 Bălți, fiind condusă de deținutul Matușevschii Evghenii. Astfel, după ce Kotilevici Iana a transmis coletul deținutului Vursei Nicoale, el a fost verificat de angajații de la camera de distribuție și primire a coletelor din incinta Penitenciarului nr. 11 Bălți, și care au depistat în scurtă o cantitate de droguri sub formă de marihuana, fapt confirmat prin raportul de expertiză nr. xxxxx din 20.03.2017 în cantitate de 2,174 gr., deci în proporții mari.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Kotilevici Iana a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 217¹ alin. (3) lit. b), e), f) Cod penal - *circulația ilegală a drogurilor sau analogii acestor manifestată în procurarea, păstrarea, transportarea, distribuirea substanțelor narcotice, pe teritoriul penitenciarului în scop de înstrăinare, săvârșit de două sau mai multe persoane și în proporții mari*.

Pe linia de argumente menționate, instanța de apel a conchis, că apelul declarat de inculpata Kotilevici Iana, urmează a fi admis, din oficiu, potrivit prevederilor art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, cu casarea parțială a sentinței, cu pronunțarea unei hotărâri noi, potrivit ordinii prevăzute pentru prima instanță, în aspectul nominalizat mai sus.

În rest, instanța de apel a respins afirmațiile invocate în apel de inculpată în aspectul stabilirii pedepsei mai blânde, precum și de stabilire a unui alt regim, astfel a ținut să menționeze că deși inculpata Kotilevici Iana a recunoscut vinovăția sa și a solicitat judecarea cauzei penale în baza probelor administrate de organul de urmărire penală potrivit art. 364¹ Cod de procedură penală, totodată ultima a comis infracțiune gravă pentru care legea penală prevede o pedeapsă exclusiv sub formă de închisoare, nu lucrează și nu are careva ocupație.

În circumstanțele stabilite nominalizate ale cauzei penale, instanța de apel a considerat posibilă aplicarea pentru inculpata Kotilevici Iana doar pedeapsa sub formă de închisoare, cu respectarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, privind reducerea limitelor pedepsei, față de ultima nefiind oportună aplicarea pedepsei sub formă de suspendare condiționată a executării pedepsei, amendă sau muncă neremunerată în folosul comunității, după cum a solicitat apelanta, considerând posibilă corectarea inculpatei doar în condițiile izolării de societate, cu aplicarea prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni și potrivit prevederilor art. 84 alin. (4) Cod penal, ținând cont de faptul că ultima prin sentința Judecătorei Bălți din 15.06.2018 a fost pedepsită la pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 184 ore muncă neremunerată.

În același timp, ținând cont de vârsta tânără a inculpatei, de faptul că inculpata a recunoscut vina și cauza s-a judecat în baza probelor administrate în cadrul urmăririi penale, instanța de apel a considerat posibilă aplicarea prevederilor art. 90¹ Cod penal, privind condamnarea cu suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoare, care reglementează, că în cazul în care instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de personalitatea vinovatului, a ajuns la concluzia că nu este rațional ca aceasta să execute întreaga pedeapsă cu închisoare în penitenciar, aceasta poate dispune suspendarea parțială a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând în hotărâre perioada de executare a pedepsei în închisoare și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă, precum și motivele condamnării cu suspendarea parțială a executării pedepsei. Prima parte a pedepsei se execută în penitenciar, iar restul pedepsei se suspendă.

La părerea instanței de apel, pedeapsa numită inculpatei în sensul adoptat este corespunzătoare gradului prejudiciabil al faptelor comise de inculpată și circumstanțelor cauzei, va contribui la atingerea scopurilor pedepsei penale și va fi suficientă pentru corectarea și reeducarea inculpatei, în scopul prevenirii comiterii altor infracțiuni,

precum și pentru restabilirea echității sociale.

Totodată, instanța de apel a constatat temei pentru a interveni, în condițiile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală și de a reduce pedeapsa penală stabilită ultimei, ca urmare a constatării faptului deținerii acesteia în Penitenciarul nr. 11 Bălți, pe o perioadă de 13 zile, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

În sensul dat, instanța de apel a admis parțial cererea inculpatei Kotilevici Iana cu privire la reducerea termenului de pedeapsă în legătură cu încălcarea drepturilor acesteia privind condițiile de detenție, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Instanța de apel a atestat, că pe parcursul examinării cauzei în ordine de apel inculpata Kotilevici Iana a înaintat cerere, prin care a solicitat constatarea aflării sale în arest în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale pentru perioada deținerii sale în Penitenciarul nr. 11 Bălți, fiind deținută în camera suprapopulată, fără cerințe minimale de trai, anexând cererile deținutelor Cazac Larisa, Gonciaruc Elena, Pînzaru Anjela, care s-au plâns pe condițiile contrare cerințelor de sanitare și igienă, precum și suprapopularea celulelor.

Ținând cont de cererea inculpatei și înscrisurilor anexate, în continuare, instanța de apel a dat o apreciere condițiilor de detenție invocate de către Kotilevici Iana, coroborate la poziția autorităților instituției penitenciare consemnată în raportul anexat la materialele cauzei, prin prisma principiilor generale stabilite în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului cu referire la încălcarea art. 3, care prevede, că „nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante”.

Așadar, Kotilevici Iana în cererea înaintată, a invocat aflarea sa pe parcursul unei perioade îndelungate de timp, în mai multe celule din Penitenciarul nr. 11 Bălți, care erau supraaglomerate și care nu corespund cerințelor minimale și standartelor R. Moldova și normelor internaționale, fapt confirmat prin raportul Comitetului pentru combaterea torturii din 04.01.2018 și raportul Departamentului de Stat al SUA, referitor la încălcarea drepturilor fundamentale ale Omului în R. Moldova, fapt confirmat în răspunsul administrației P-11 Bălți despre nerespectarea normelor spațiului locativ și suprapopulației celulelor.

Potrivit raportului administrației Penitenciarului nr. 11 Bălți, precum și potrivit explicațiilor date în instanța de apel de către reprezentantul Penitenciarului nr. 11 Bălți Rusu Daniela, s-a considerat că Kotilevici Iana s-a aflat în condiții de detenție acceptabile și care corespund minimului de detenție necesar conform condițiilor izolatorului de urmărire penală.

Rezultând din informațiile incluse în raport, Kotilevici Iana a fost deținută în Penitenciarul nr. 11 Bălți în perioada de timp 16.11.2018 până la 04.02.2019, de la 04.03.2019 până la 05.08.2019, și de la 02.09.2019 până la 13.11.2019 astfel la data de

13.11.2019 în Penitenciarul nr. 11 Bălți, Kotilevici Iana a înregistrat totalul de 283 zile de detenție în arest preventiv în baza sentinței Judecătorei Bălți sediul Sîngerei din 29.11.2018, unde s-a deținut până la data întocmirii raportului - 13.11.2019. La data de 13.11.2019, în Penitenciarul nr. 11 Bălți, Kotilevici Iana a înregistrat totalul de 283 zile de detenție în arest preventiv cu statut de inculpată.

Deasemenea în raportul nominalizat s-a indicat, că iluminarea de zi în celule este asigurată prin geamuri, fiind folosite și pentru ventilare, fiind utilizate cu deschidere în două părți și oberliht, inclusiv, cu plafoane electrice, cu o capacitate de 36W, care permit iluminarea acestora. Celulele sînt conectate la sistemul centralizat de canalizare și încălzire sezonieră asigurate de SA CET-Nord or. Bălți, apa potabilă fiind asigurată în permanență de ÎM Regia APA-CANAL-Bălți. Celulele sunt dotate cu prize la tensiunea 220W, cu aparate de protecție pentru limitarea sarcinii conectate, instalate în afara încăperilor date. Ușele celulelor sunt dotate cu vizor și vizetă, care sînt folosite și pentru aierisirea artificială a celulelor. Celulele de locuit sunt amenajate cu vas pentru closet de pardoseală și lavoar. (fototabelele celulelor în cauză, se anexează, pe 8 file). Conform art. 242¹ Cod de executare, condamnații sînt obligați să mențină curățenia în încăperile de detenție, iar după deșteptare să-și aranjeze patul conform modelului stabilit și să facă curățenie în camera de detenție. Spălătoria lîngeriei de pat se face săptămânal, conform registrului și graficului stabilit în spălătoria Penitenciarului. La cerința deținuților hainile spălate sunt puse la uscat în locul special amenajat pentru uscarea hainelor. Îmbăierea se face cu apă caldă anul întreg, în strictă conformitate cu prevederile Statutului executării pedepsei de către condamnați, cel puțin odată în săptămână, conform graficului. Penitenciarul nr. 11-Bălți, este cu statut de izolator de urmărire penală de tip celulă, din acest motiv nu dispune de locuri special amenajate pentru fumători, însă, dispune de 3 celule care sînt destinate pentru nefumători și la cererea acestora sînt amplasați în ele. Pe parcursul întregii perioade de detenție în Penitenciarul nr. 11-Bălți, deținutul Kotilevici Iana, a beneficiat de un regim alimentar, care este în strictă conformitate cu prevederile Statutului de executare a pedepsei de către deținuți, hrana caldă fiindu-i distribuită conform Hotărârii Guvernului nr. 609 din 29.05.2006, zilnic de trei ori, cu respectarea normelor sanitare de igienă și conform meniului aprobat săptămânal. Excepții de la regimul alimentar comun se face în baza prescripției medicului, pentru deținuții cărora li se cuvine o dietă specială și alimentare suplimentară. Iarăși, pe perioada de raport, pe timpul deplasărilor în instanțele de judecată, nu a fost asigurată cu pachet cu provizii din motiv că, toate ședințele de judecată s-au desfășurat până la masă sau după masă. Astfel, reușea să ia masa în incinta Penitenciarului. Pe perioada detenției în Penitenciarul nr. 11-Bălți, persoana vizată, a fost asigurată cu toate obiectele de toaletă și menaj pentru deținuți, conform HG nr. 609 din 29.05.2006. Pe perioada deținerii acesteia în Penitenciarul nr. 11-Bălți, i- a fost acordată plimbare zilnică în aer liber, în conformitate cu prevederile art. 215 Cod de executare, cu o durată de cel puțin

1 oră pe zi, în locuri special amenajate, conform graficului de plimbări a deținuților. Totodată, i-a fost asigurată posibilitatea de a face baie sau duș, la temperaturi admisibile, însă nu mai rar de odată în săptămână.

Instanța de apel a reținut, că potrivit pct. 464 al Statutului executării pedepsei de către condamnați, se indică, că fiecare deținut se asigură cu spațiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 m², care trebuie să fie iluminat natural și artificial, încălzit și ventilat conform normativelor de construcții.

Contrar celor expuse, studiind raportul prezentat de către Penitenciarul nr. 11 Bălți, instanța de apel a stabilit, că informația cu privire la suprafața celulelor în care a fost deținută Kotilevici Iana, se referă la o suprafață totală calculată, fără excluderea mobilierului. Se constată astfel că, Kotilevici Iana a fost deținută în celule în care aceasta dispunea de spațiu de cazare cu suprafața de 2,64-2,88 m², ceea ce evident, este sub minimul acceptabil.

În acest sens, instanța de apel s-a referit la Raportul privind vizita preventivă efectuată la Penitenciarul nr. 11 Bălți pe data de 31.10.2017 de către membrii Consiliului pentru Prevenirea Torturii, care în compartimentul „constatări” la pct. 6 au indicat, că limitele stabilite prin ordin MJ nr. 576 din 31.12.2014 emis în baza art. 224 Cod de Executare, plafonul de detenție al Penitenciarului nr. 11 mun. Bălți este de 520 persoane și suprafața medie calculată, conform nr. maxim admis de detenție, constituie 3 m². Nu se ține cont de standardul minim de 4 m².

Astfel, s-a constatat, că în perioada de detenție în Penitenciarul nr. 11 Bălți, Kotilevici Iana a fost asigurată cu un spațiu mai mic de 4 m², fapt care confirmă că au fost încălcate normele de suprafață pentru deținerea unei persoane în detenție, prevăzute de Hotărârea Guvernului susmenționată, și care, incontestabil, constituie un tratament inuman și prin aceasta s-au încălcat drepturile privind condițiile de detenție, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEDO).

Prin prisma prevederilor legale enunțate, având în vedere distincția normelor procedural penale aplicabile în dependență de calitatea deținutului la momentul deținerii sale, instanța de apel a constatat că, Kotilevici Iana s-a aflat în condiții precare de detenție în penitenciar pe o perioadă de 13 zile în calitate de prevenit, de la 15.11.2018 până la 29.11.2018 în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Respectiv, în condițiile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, Kotilevici Iana va beneficia de reducerea pedepsei numite, calculându-se două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, cu 26 zile, cu executarea pedepsei închisorii pentru termenul rămas.

5. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel, avocatul Uncu Natalia în numele inculpatei a declarat recurs ordinar, prin care solicită casarea parțială

o hotărârilor judecătorești, în partea pedepsei stabilite, cu pronunțarea unei hotărâri prin care inculpatei Kotilevici Iana să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă.

6. La recursul ordinar declarat de către avocatul Uncu Natalia în numele inculpatei, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1^a) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitând respingerea acestuia ca inadmisibil, pe motiv că este declarat peste termen.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Însă, conform art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. Potrivit art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește. În corespundere cu art. 418 alin. (1), 338 alin. (2)-(4), 340 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel pronunță public dispozitivul hotărârii, fapt despre care se consemnează în procesul-verbal. Hotărârea motivată se pronunță la fel public, în termen de până la 30 de zile. Copia de pe hotărârea motivată se înmânează participanților prezenți la ședința de judecată. Participanților care nu s-au prezentat în ședința de judecată li se expediază, în termen de 3 zile, copia de pe hotărârea motivată.

Din actele dosarului, rezultă că dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți a fost pronunțat la 18 decembrie 2019 în prezența inculpatei Kotilevici Iana și a avocatului acesteia Uncu Natalia, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d. 227 verso-228 verso, vol. V), din care rezultă că inculpata, cât și avocatul acesteia, au fost înștiințate despre ziua pronunțării deciziei motivate pentru data de 15 ianuarie 2020 ora 09:00. Tot din procesul-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel (f.d. 228 verso, vol. V) se constată că, la data stabilită, în prezența inculpatei Kotilevici Iana a fost pronunțat dispozitivul deciziei motivate.

În atare împrejurări, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel pronunțate la 15 ianuarie 2020 a expirat la 17 februarie 2020, aceasta fiind și ultima zi de depunere a recursului, pe când avocatul Uncu Natalia în numele inculpatei a declarat recursul ordinar la data de 21 februarie 2020, respectiv cu depășirea termenului de declarare a acestuia.

Colegiul penal menționează că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu

prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Astfel, în urma celor menționate supra, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel a expirat la 17 februarie 2020, iar atât inculpata Kotilevici Iana, cât și avocatul acesteia, Uncu Natalia, au avut reala posibilitate de a face cunoștință cu materialele cauzei penale și de a declara recurs în termenul stabilit de lege.

Totodată, Colegiul remarcă acel fapt, că legea procesual-penală nu stabilește alte condiții de calculare a termenului pentru recurs, decât cel prevăzut la art. 422 Cod de procedură penală, și anume de la data pronunțării deciziei.

Având ca reper cele menționate, Colegiul penal conchide, că termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar de către avocatul Uncu Natalia în numele inculpatei, a fost depășit, impunându-se în consecință inadmisibilitatea recursului, ca fiind declarat peste termen.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Uncu Natalia în numele inculpatei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 decembrie 2019, în cauza penală privind-o pe **Kotilevici Iana Xxxxx**, pe motiv că este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **21 august 2020**.

Președinte:

Diaconu Iurie

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana